

extra toetskans

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

mevrouw mr. X

te Amstelveen

– hierna: belanghebbende –

gericht tegen het namens de algemene raad (hierna: "verweerder") in mandaat door de manager juridische en bestuurlijke zaken genomen besluit van 2 mei 2019, inhoudende de afwijzing van het verzoek van belanghebbende tot een extra toetskans voor het examenonderdeel major burgerlijk recht (hierna: "besluit").

Procesverloop

1. Met het daartoe bestemde formulier verzoekt belanghebbende op 26 februari 2019 een extra toetskans voor het examenonderdeel major burgerlijk recht met in de bijlage de motivering van het verzoek om toepassing van de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende juncto zesde lid, van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda") teneinde een extra toetskans te krijgen voor genoemd examenonderdeel.
2. Bij brief van 2 mei 2019, tevens verzonden per e-mail, wijst verweerder het verzoek af.
3. Bij brief van 13 juni 2019 met bijlagen, verzonden per e-mail van gelijke datum, maakt belanghebbende bezwaar tegen het besluit.
4. Bij brieven van 18 en 27 juni 2019 bevestigt verweerder de ontvangst van het bezwaar.

5. Bij e-mailbericht van 2 juli 2019 verzoekt verweerder belanghebbende ingevolge artikel 6:6 van de Algemene wet bestuursrecht haar bezwaarschrift aan te passen aan welk verzoek belanghebbende bij e-mail van 26 juli 2019 voldoet.

6. Bij brief van 13 augustus 2019 wordt voldaan aan het verzoek van belanghebbende om de op 20 augustus 2019 geplande hoorzitting te verzetten naar 25 september 2019.

7. Bij brief van 27 augustus 2019 verdaagt verweerder de beslissing op bezwaar tot uiterlijk 18 oktober 2019.

8. Belanghebbende is op 25 september 2019 namens verweerder gehoord door mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier.

Toetsingskader

9. Ingevolge artikel 3.19, zesde lid, van de Voda kan de stagiaire per onderdeel van de beroepsopleiding advocaten (hierna: "BA") ten hoogste driemaal een toets afleggen. Op grond van artikel 3.19, negende lid, van de Voda kan de algemene raad van het zesde lid afwijken in gevallen waarin toepassing daarvan zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

10. Ingevolge artikel 3, derde lid, van de met ingang van 1 november 2018 van toepassing zijnde Beleidsregel onderwijs en toetsen BA (hierna: "Beleidsregel") verzoekt een stagiaire toepassing van de hardheidsclausule, bedoeld in artikel 3.19, negende lid, van de Voda, uiterlijk vier weken na de desbetreffende toetsgelegenheid door middel van het in bijlage 2 opgenomen formulier hardheidsclausule BA.

Het besluit

11. Met haar verzoek van 26 februari 2019 tot toepassing van de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, juncto het zesde lid, van de Voda (hierna: "verzoek") voert belanghebbende samengevat aan dat geen recht is gedaan aan de haar gedane toezegging om behalve de reeds toegezegde extra toetstijd ook de mogelijkheid te krijgen om de toets een kwartier te onderbreken zonder dat dat ten koste gaat van de verlengde toetstijd.

12. Het verzoek is met inachtneming van het restrictieve beleid, neergelegd in de Beleidsregel, afgewezen op de volgende gronden:

- de eerste en tweede toetskans zijn op 4 juni 2016 en 3 december 2016 met een onvoldoende resultaat afgelegd;
- belanghebbende heeft geen behoud toetskans gevraagd voor de eerste en tweede toetskans, waarmee deze toetskansen als reële toetskansen worden aangemerkt;
- de derde toetskans is op 15 december 2018 met onvoldoende resultaat afgelegd;
- met haar verzoek wekt belanghebbende de indruk de toetsuitslag te hebben afgewacht voordat het verzoek extra toetskans werd gedaan. Dat is niet conform de Beleidsregel. De aangevoerde omstandigheden worden niet gekwalificeerd als van buiten komend onheil;
- over de door belanghebbende in eerdere bezwaar- en (hoger) beroepsprocedures overgelegde medische verklaringen wordt opgemerkt dat daaraan niet de door belanghebbende gewenste betekenis wordt toegekend. Daarbij wordt verwezen naar de uitspraak in hoger beroep van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 10 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1130).

Het bezwaar

13. Bij e-mailbericht van 26 juli 2019 herstelt belanghebbende het verzuim dat is vastgesteld ter zake van het bezwaarschrift van 13 juni 2019 in de zin dat belanghebbende zich op haar briefpapier niet meer afficheert als advocaat in verband met haar schrapping van het tableau per 3 juni 2019. Daarnaast neemt belanghebbende haar adresgegevens op in het bezwaarschrift.

14. In bezwaar voert belanghebbende de volgende gronden aan:

- (i) De gronden die ten grondslag liggen aan het verzoek worden als hier ingelast beschouwd.
- (ii) De Beleidsregel was bij het indienen van het verzoek niet bekend en moet dan ook buiten beschouwing worden gelaten in de beoordeling van het bezwaar.
- (iii) Voor zover de Beleidsregel wel van toepassing is, brengt belanghebbende het volgende naar voren:

- ten onrechte is in de Beleidsregel opgenomen dat een extra toetskans moet worden gevraagd binnen vier weken nadat het van buiten komend onheil is geschied;
- omdat het niet logisch is dat het verzoek moet worden gedaan binnen vier weken na het van buiten komend onheil rijst de vraag of wel is voldaan aan het zorgvuldigheidsvereiste;
- de noodzaak van de Beleidsregel ontgaat belanghebbende, omdat er voldoende maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van de "eeuwige stagiaire";
- onduidelijk is de relatie tussen de Beleidsregel en het daarmee beoogde doel, te weten bevordering van de kwaliteit van de advocatuur en de goede rechtsbedeling.

(iv) Bij e-mail van 3 januari 2019 geeft belanghebbende reeds blijk van haar teleurstelling over de gang van zaken rond de pauzetijd van vijftien minuten op 15 december 2018. Vanwege de uitvoeringsorganisatie BA (hierna: "UO") dan wel de NOvA had belanghebbende moeten worden geïnformeerd over de Beleidsregel, meer in het bijzonder over de vier wekentermijn waarbinnen een verzoek tot extra toetskans moet worden gedaan. Het enkele feit dat belanghebbende zich op 3 januari 2019 heeft geuit over de gang van zaken tijdens de toets op 15 december 2018 moet al voldoende zijn om geacht te worden tijdig (vier wekentermijn) te hebben gereageerd in de zin van de Beleidsregel.

(v) De gevolgen betreffende de geconstateerde verwarring over de pauzetijd kunnen niet worden afgewenteld op belanghebbende en dienen daarom als van buiten komend onheil te worden aangemerkt.

(vi) De verwijzing in het besluit naar haar medisch dossier acht belanghebbende onbegrijpelijk, omdat in het verzoek is opgenomen dat de medische verklaringen bekend zijn. Met het aanhalen van haar medische situatie in het besluit is sprake van schending van de privacy.

Procesbelang

15. Tijdens de hoorzitting wordt belanghebbende gevraagd naar haar procesbelang. Dit in verband met het feit dat belanghebbende een verzoek heeft gedaan voor een extra toetskans voor het examenonderdeel minor bestuursrecht, welk verzoek bij besluit van 23 juli 2019 door de algemene raad is afgewezen en waartegen belanghebbende geen bezwaar heeft gemaakt. Dat betekent dat belanghebbende de beroepsopleiding BA niet meer met succes kan afronden. Belanghebbende brengt hiertegen in dat zij bij de examencommissie een herbeoordeling van de derde toets minor bestuursrecht heeft gevraagd en in afwachting is van dat besluit. In zoverre heeft belanghebbende ten tijde van de hoorzitting een procesbelang.

16. Na afloop van de hoorzitting, maar voor expiratie van de beslistermijn, maakt belanghebbende met een beroep op verschoonbare termijnoverschrijding alsnog bij brief van 1 oktober 2019 bezwaar tegen het hiervoor genoemde besluit van 23 juli 2019 betreffende de toets minor bestuursrecht.

17. Gelet op het voorgaande stelt verweerder het procesbelang van belanghebbende vast, verklaart verweerder ontvankelijk in haar bezwaar en gaat over tot de inhoudelijke behandeling van het bezwaar.

Behandeling van het bezwaarschrift

18. Hierna volgt allereerst de toepassing van de Beleidsregel (A) en de toelichting daarop (B). Vervolgens worden de gronden van bezwaar behandeld (C) om ten slotte te komen tot de conclusie dat het bezwaar ongegrond is.

A. Toepassing van de Beleidsregel

19. Tot 1 november 2018 was artikel 4, derde lid, van de Beleidsregel onderwijs en toetsen BA (toepassing hardheidsclausule deelname onderwijs en examinering) van toepassing. Ingevolge het eerste lid van genoemd artikel wijkt de algemene raad niet af van artikel 3.17, tweede lid of derde lid, of van artikel 3.19, derde, vierde, vijfde, zevende of achtste lid van de Voda, indien het verzoek wordt ingediend bij de algemene raad meer dan vier weken na aanvang van het onderwijs of na de betreffende toetsgelegenheid. In de toelichting is opgenomen dat de algemene raad een restrictief beleid voert.

20. De tot 1 november 2018 van toepassing zijnde beleidsregel zag derhalve niet op het bepaalde in artikel 3.19, zesde lid, van de Voda, maar slechts op de mogelijkheid tot het vragen van behoud eerste, respectievelijk tweede toetskans.

21. Bij besluit van 3 oktober 2018 heeft de algemene raad voornoemde beleidsregel gewijzigd en gepubliceerd in de Staatscourant van 23 oktober 2018, nr. 58445, in werking getreden op 1 november 2018. De strekking van artikel 3, derde lid, van deze gewijzigde beleidsregel (verzoek vrijstelling en hardheidsclausule) is gelijk aan het tot 1 november 2018 geldende artikel 4, derde lid, met dien verstande dat de hardheidsclausule ook van toepassing is op artikel 3.19, zesde lid, van de Voda.

22. Een succesvol beroep op de hardheidsclausule ten behoeve van een extra toetskans in een examenonderdeel kan worden gedaan als naar het oordeel van verweerder is gebleken van een omstandigheid die maakt dat onverkorte toepassing van artikel 3.19, zesde lid, van de Voda leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard. Verweerder voert ter zake een restrictief beleid in verband met de kwaliteit van de advocatuur en daarmee de bevordering van een goede rechtsbedeling. In de Beleidsregel is een nadere toelichting opgenomen over het restrictieve beleid dat de algemene raad voert ten aanzien van de beoordeling van een beroep op de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda.

23. Publicatie van wet- en regelgeving vanwege de NOvA vindt plaats in de Staatscourant teneinde te voldoen aan de publicatieplicht. Voorts is de regelgeving te vinden op de website van de NOvA. Daarmee wordt eenieder die het aangaat – dus ook belanghebbende – geacht op de hoogte zijn van de vigerende regelgeving.

24. Uit het voorgaande blijkt derhalve dat de Beleidsregel van toepassing was ten tijde van de derde toetskans van belanghebbende op 15 december 2018.

B. Toelichting op de Beleidsregel

25. De inrichting van de beroepsopleiding advocaten is erop gericht dat advocaat-stagiaires hun stage kunnen afronden binnen de in artikel 9b, eerste lid, van de Advocatenwet gestelde termijn van drie jaar. Opdat aan deze wettelijke bepaling gevolg wordt gegeven, is ingevolge artikel 3.19 van de Voda het aantal toetskansen beperkt tot drie, waarbij de tweede en derde toetskans zijn bedoeld als een herkansing van de eerste toetskans. Binnen de wettelijke termijn van drie jaar bestaat de mogelijkheid om in de verschillende stadia een beroep te doen op de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda. Teneinde ook in het geval van de toepassing van de hardheidsclausule binnen de wettelijke termijn te blijven, is ter nadere uitvoering van de hardheidsclausule de Beleidsregel vastgesteld. Op deze manier wordt in het belang van de kwaliteit van de advocatuur en daarmee een goede rechtsbedeling voorkomen dat sprake is van een 'eeuwige stagiaire'. Daarom wordt de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid juncto zesde lid, van de Voda restrictief toegepast. Deze restrictieve toepassing is bevestigd tot aan de hoogste bestuursrechter (ECLI:NL:RVS:2018:4184).

26. Anders dan belanghebbende stelt, is de Beleidsregel waarmee nadere uitvoering aan de hardheidsclausule wordt gegeven dan ook niet in strijd met de wet.

C. Gronden van bezwaar

Algemeen

27. De hoofdregel met betrekking tot het aantal toetskansen is dat een stagiaire per onderdeel van het examen, bedoeld in artikel 9c, eerste lid, van de Advocatenwet, ten hoogste driemaal een toets kan afleggen. Ter beoordeling staat de vraag of de toepassing van deze bepaling in de situatie van belanghebbende leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard. Een beroep op de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda kan slechts slagen als de onverkorte toepassing van het zesde lid van dit artikel leidt tot een buitensporig en daarom onaanvaardbaar resultaat. Een 'behoud toetskansen' is niet mogelijk voor de derde toetskansen, omdat die toets op een door de stagiaire zelf te bepalen moment kan worden afgelegd.

28. Een advocaat-stagiaire kan slechts met succes een beroep op de hardheidsclausule doen als hij geen enkele reële toetskansen heeft gehad. Dat betekent derhalve dat bij alle drie de toetskansen sprake moet zijn geweest van overmacht en alle andere mogelijkheden, zoals het verzoek tot behoud toetskansen en het zelf bepalen van het derde toetsmoment, de betrokken advocaat-stagiaire geen oplossing konden bieden.

29. In de toelichting op de Beleidsregel is opgenomen dat een advocaat-stagiaire moet aantonen dat hij alles in het werk heeft gesteld om de effecten van het van buiten komend onheil te verkleinen en waarom alle andere mogelijkheden in het specifieke geval geen oplossing konden bieden.

30. Bekend is dat belanghebbende voor de eerste toetskansen op 26 november 2015 van het examenonderdeel major burgerlijk recht ingevolge artikel 3.19, negende lid juncto vierde lid, van de Voda 'behoud toetskansen' heeft gevraagd. Bedoeld verzoek is ingewilligd. Vervolgens neemt belanghebbende deel aan de eerstvolgende toetsgelegenheid van 4 juni 2016 en behaalt daarvoor het cijfer 5. De eerste herkansingsgelegenheid is 3 december 2016. Voor deze tweede toetsgelegenheid vraagt belanghebbende geen 'behoud toetskansen' aan. Het voorgaande betekent dat de eerste twee toetskansen als reële toetskansen zijn aan te merken. Reeds op die grond kan een beroep op de hardheidsclausule ter zake van het aantal toetskansen, bedoeld in artikel 3.19, zesde lid, van de Voda, niet slagen.

31. Een beroep op de hardheidsclausule moet worden gedaan binnen vier weken na de desbetreffende derde toetsgelegenheid. Daarmee wordt een advocaat-stagiaire in de gelegenheid gesteld om te beoordelen of een beroep op overmacht in de zin van de Beleidsregel kans van slagen heeft. Voor een dergelijke beoordeling is immers het toetsresultaat niet relevant. Onweersproken is dat belanghebbende eerst haar toetsresultaat heeft afgewacht. Toen bleek dat dit onvoldoende was, heeft belanghebbende een beroep gedaan op de hardheidsclausule.

32. De vraag van belanghebbende of de algemene raad het zorgvuldigheidsbeginsel wel in acht heeft genomen door te stellen dat onafhankelijk van het toetsresultaat binnen vier weken een beroep moet worden gedaan op de hardheidsclausule is dan ook irrelevant. Om vast te stellen of sprake is van overmacht is het toetsresultaat niet van belang.

33. Dat belanghebbende bij e-mailbericht van 3 januari 2019 blijkt heeft gegeven van haar ongenoegen over de gang van zaken rond de "extra vijftien minuten pauzetijd" maakt niet dat belanghebbende daarmee voldoet aan het vier weken criterium, bedoeld in de Beleidsregel, zoals door belanghebbende aangevoerd. Dat ook belanghebbende niet die intentie had, blijkt uit de tekst van het betreffende e-mailbericht, waarin belanghebbende aangeeft ter evaluatie van een tweetal door haar afgelegde toetsen – waaronder die van 15 december 2018 – haar bevindingen te willen delen met een medewerkster van de NOvA en de manager afdeling Toetsing van de UO. Overigens is de vier wekentermijn geen 'fatale termijn' in de zin dat na ommekomst van de vier weken het verzoek buiten behandeling wordt gesteld. In zoverre is belanghebbende dan ook niet benadeeld door het gestelde in het besluit ter zake van de vier wekentermijn en treft het bezwaar ook op dit onderdeel geen doel.

Verzoek extra toetstijd

34. Verweerder is bekend met de vermoeidheid en concentratiestoornissen van belanghebbende als gevolg van de medicatiewijziging in verband met haar schildklierproblematiek. In verband met die medische omstandigheid is bij besluit van 11 september 2018 vanwege de examencommissie gevolg gegeven aan het verzoek van belanghebbende tot extra toetstijd op een rustige locatie. Omdat het voor belanghebbende moeilijk is om enkele uren achtereen geconcentreerd te werken, heeft belanghebbende in aanvulling op de extra toetstijd van dertig minuten de mogelijkheid gekregen om, indien nodig, de toets van 15 december 2018 te onderbreken met een kwartier (zonder dat dat

ten koste gaat van de toetstijd) om de concentratieproblemen te verminderen. Dit extra kwartier wordt hierna geduid als 'pauzetijd'.

Beoordeling van de invulling dan wel uitleg pauzetijd

35. Uit de overgelegde stukken blijkt dat het bezwaar is toegespitst op de invulling dan wel uitleg van de pauzetijd. In bezwaar moet daarom worden beoordeeld of de in de praktijk gegeven invulling dan wel uitleg van de pauzetijd is aan te merken als voor belanghebbende van buiten komend onheil als gevolg waarvan de toepassing van artikel 3.19, zesde lid, van de Voda leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

36. Uit het besluit van de examencommissie van 11 september 2018 blijkt dat de pauzetijd slechts wordt toegekend als daadwerkelijk gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om de toets te onderbreken in verband met concentratieproblemen. Uit de overgelegde stukken blijkt dat belanghebbende tijdens de toets een sanitaire stop heeft gemaakt. Belanghebbende verklaart in woord en geschrift dat de daarmee gemoeide tijd niet valt onder de pauzetijd.

37. De verwarring over de invulling van de pauzetijd is ontstaan door de vermelding van de totale toetstijd van belanghebbende op haar beeldscherm. In die toetstijd was begrepen de extra toetstijd en de pauzetijd, ongeacht of van de pauzetijd gebruik zou worden gemaakt. Omdat belanghebbende geen gebruik heeft gemaakt van de pauzetijd is belanghebbende door de surveillant benaderd met de mededeling dat de tijd van belanghebbende – drie uur en dertig minuten – erop zat en zij haar beeldscherm moest afsluiten. Dat leidde volgens belanghebbende tot een zodanige verwarring bij belanghebbende dat de surveillant belanghebbende de gelegenheid gaf om de laatste vraag waar belanghebbende mee bezig was, af te maken. Uiteindelijk heeft belanghebbende volgens haar zeggen acht minuten extra tijd gekregen, die evenwel niet daadwerkelijk kon worden benut, omdat belanghebbende door de gang van zaken zodanig van slag was dat zij zich niet meer kon concentreren.

38. Met inachtneming van het voorgaande en gelet op de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting daarop stelt verweerder vast dat in redelijkheid geen sprake kan zijn geweest van enige verwarring over de digitale weergave van de toetstijd. Het besluit van 11 september 2018 laat aan duidelijkheid niets te wensen.

39. Mede gelet op het daags voor de toets aan belanghebbende gezonden e-mailbericht vanwege de UO met de tekst *"Bij deze bevestig ik u dat u ook vijftien minuten pauzetijd krijgt. Deze tijd wordt bij de tijd bijgeschreven die u al heeft. Dit betekent dat u in totaal 45 minuten extra tijd krijgt. De lopende tijd die u straks op uw scherm ziet tijdens de toets is dus al inclusief uw pauzetijd."* leidt verweerder tot de conclusie dat ondubbelzinnig vaststaat dat de pauzetijd niet tot de totale toetstijd behoort als van de pauzetijd geen gebruik wordt gemaakt. De extra acht minuten die de surveillant belanghebbende toekende, zijn dan ook onverplicht toegekend. Verweerder stelt vast dat sprake is van een misverstand bij belanghebbende over de pauzetijd, maar dat dit misverstand niet het gevolg kan zijn van de berichtgeving aan belanghebbende over de pauzetijd. Dit misverstand komt dan ook voor rekening en risico van belanghebbende en is daarom niet aan te merken als van buiten komend onheil.

40. De conclusie is dan ook dat alle drie de toetskansen reële toetskansen zijn geweest.

Medisch dossier van belanghebbende

41. Belanghebbende acht de verwijzing in het besluit naar haar medisch dossier in strijd met de jegens haar in acht te nemen privacy, omdat belanghebbende in haar verzoek volstond met de mededeling dat de medische verklaringen bekend zijn. Ter zitting geeft belanghebbende de navolgende toelichting op dit onderdeel van het bezwaar.

42. Belanghebbende zet uiteen dat het gewijzigde medicijngebruik de oorzaak is van haar concentratieproblemen. Ten tijde van de eerste en tweede toetskans in juni respectievelijk december 2016 was belanghebbende nog niet bekend met de gevolgen van het gewijzigde medicijngebruik op haar concentratie en daarmee op haar toetsresultaten. Belanghebbende verbindt hieraan de conclusie dat feitelijk geen sprake is geweest van een reële eerste en tweede toetskans. Daarom verwijst belanghebbende in haar verzoek naar de medische verklaringen die zij in eerdere procedures aan verweerder heeft doen toekomen.

43. Allereerst stelt verweerder vast dat alle eerdere in bezwaar en beroep gedane uitspraken onherroepelijk zijn geworden. Daarmee kan belanghebbende in deze fase niet meer teruggrijpen op de eerste en tweede toetskans major burgerlijk recht. Voorts constateert verweerder dat in eerder behandelde bezwaar- en (hoger)beroepszaken belanghebbende haar medische documenten heeft overgelegd en nader onderbouwd. In het voorliggend bezwaar is dat echter niet het geval. Omdat belanghebbende geen nadere

informatie heeft verstrekt waaruit zou kunnen blijken dat de medische situatie thans anders is dan voorheen, verwijst verweerder naar de uitspraak van de hoogste bestuursrechter van 10 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1130). Ook in het voorliggende bezwaar heeft belanghebbende een causaal verband tussen haar medische problematiek en het onvoldoende toetsresultaat niet aannemelijk gemaakt. Daarmee is het bezwaar ook op dit onderdeel ongegrond.

Overige feiten en omstandigheden

44. In bezwaar noemt belanghebbende nog een aantal feiten waartegen zij in de afgelopen jaren is opgelopen. Het betreft haar onbeantwoorde verzoek om de gegevens van de klachtenfunctionaris (bedoeld zal zijn de klachtencommissie) van wie melding wordt gemaakt in het Opleidingsreglement. Voorts is de mentor binnen de UO in gebreke gebleven, omdat deze, ondanks de bekendheid met de medische problematiek, belanghebbende nimmer heeft geadviseerd om tijdelijk met de beroepsopleiding te stoppen om zodoende tijdelijk wat meer afstand te kunnen nemen. En ten slotte noemt belanghebbende nog de omstandigheid haar naam in een toetsvraag te zijn tegengekomen, hetgeen behoorlijk confronterend was en waarop de UO geen afdoende reactie heeft gegeven.

45. Ter zitting geeft belanghebbende aan dat zij deze feiten in haar bezwaarschrift heeft opgenomen om zo een totaalbeeld te kunnen weergeven van de afgelopen jaren. Belanghebbende gaat mee met verweerder waar deze stelt dat laatstgenoemde feiten en omstandigheden niet aan de orde kunnen zijn in het kader van dit bezwaar, omdat het gaat om kwesties die de UO betreffen. Ter zake van het voorliggende bezwaar blijven bedoelde feiten en omstandigheden dan ook buiten beschouwing.

Conclusie

Met inachtneming van de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting daarop door belanghebbende concludeert verweerder dat belanghebbende drie keer een reële toetskans heeft gehad voor het examenonderdeel major burgerlijk recht. Toepassing van het bepaalde in artikel 3.19, zesde lid, van de Voda leidt dan ook niet tot een onbillijkheid als bedoeld in artikel 3.19, negende lid, van de Voda. Het verzoek om in aanmerking te komen voor een extra toetskans voor de major burgerlijk recht is daarom terecht afgewezen.

Beslissing

Het bezwaar is ongegrond.

Overeenkomstig de door de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten
genomen beslissing,

Voor deze,

mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

Aldus gedaan te Den Haag op 15 oktober 2019

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van
deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de
Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 15 oktober 2019

Bijlage: proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 25 september 2019